

Hargita Megye Tanácsa

Forrásle hívás a Regionális Operatív Programban

Valóban a legszegényebbek kapják a legtöbb pénzt?

A Ziarul Financiar-ban 2011. szeptember 19-én megjelent¹, a Regionális Operatív programról szóló, az info regio.ro-n megtalálható hivatalos adatok és az egy főre jutó GDP összehasonlítása alapján megjelent elemzés következtetése szerint a címben szereplő kérdés tényként kezelendő.

Hogyha azonban kicsit mélyebben a számok mögé nézünk valamivel árnyaltabb képet kaphatunk.

Az elemzés „módszertana”, a leszerződött támogatások abszolút értékének az egy főre jutó GDP-vel való összehasonlítása már a cikkben is lelepleződik a figyelmes olvasó számára, mert a legtöbb forrást megszerzett és jó példaként kiemelt Brassó megye sem (és a Központi Régió összességében sem) tekinthető szegény térségnek országos összehasonlításban (a régió egy főre jutó GDP értéke harmadik országos szinten, Brassó megyéé pedig szintén az élvonalba tartozik a maga 7300 euro feletti értékével).

Brassó megye kiemelkedő teljesítményében tetten érhetjük a magánszféra átlagon felüli forráslehívási képességét. Ami viszont az önkormányzati szférát illeti, itt Brassó megye (84 millió euró) már nagyságrendekkel elmarad Harghita megyétől (175 millió).

A napilapban megjelent elemzés tulajdonképpen két tagadhatatlan tényre épít, amikor igazolni akarja, hogy a regionális különbségek csökkentésére szánt uniós pénzek elosztása országos szinten megfelelő: a legszegényebb észak-keleti régió kapja a legtöbb forrást, a (főváros régióján kívül) leggazdagabb nyugati pedig a legkevesebbet.

Érdekessé válik a kép, ha a főváros és régiója kiemelkedő (torzító) értékétől eltekintünk, és így vizsgáljuk a támogatások szegény és gazdag régiók közötti eloszlását. Így már a népességszámmal sokkal inkább összefügg a támogatás nagysága (0,71), míg az egy főre jutó GDP korrelációs együtthatója jelentősen csökken (-0,68), az egy főre számított támogatással számolva pedig még gyenge összefüggés fedezhető fel (-0,21). A rang korrelációk (a sorrendek közötti összefüggések) pedig ugyancsak gyenge kapcsolatot mutatnak (-0,32). Ebből és a korábbi számokból is arra lehet következtetni, hogy a régiók közötti GDP rangsorban betöltött helyezés nincs

---

¹ A cikk elérhető a következő linken: <http://www.zf.ro/bcr-eu-office/harta-finantarilor-acordate-prin-por-cele-mai-sarace-judete-au-castigat-cele-mai-mari-contracte-8771829>

összefüggésben a ROP támogatások elnyerésével, a statisztikai számítások szerint sokkal inkább a népességszámmal mutat pozitív kapcsolatot (-0,7).

Ehhez még adalékként azt is figyelembe kell veyük, hogy a népesebb régiók (a fővárost kivéve a számításokból) inkább szegényebbek egy főre jutó GDP-t vizsgálva (-0,7).

A számok közötti összefüggések gyors elemzéséből tehát kitűnik, hogy a cikk címében megjelenő kijelentést sajnos nem lehet ilyen egyértelműen megfogalmazni.

A román Regionális Politika a régiók kialakításán kívül a programok meghatározásánál nem tett különbséget a régiók között, sem valamilyen szakmai szempont sem fejlettség alapján. Tehát nem alakított ki különböző eszközöket a különböző adottságú régióknak, hanem minden esetben ugyanolyan típusú projektekre szánt pénzt. Így alakulhatott ki, hogy nem minden régió tudja megfelelően felhasználni a forrásokat, mivel azok nem a speciális problémáira adnak választ. Kétséges, hogy így megfelelően teljesül a koncentráció elve.

2007-ben, a ROP forrásainak különböző régiókhoz kapcsolódó elosztásánál habár hivatalosan a fejlettségi szintet vették alapul, a számok közötti összefüggést vizsgálva ez nem látszik bizonyíthatónak és inkább a régiók népességével lehet magyarázni az oda szánt pénzek nagyságát.

A jelenlegi helyzet ezen némileg javít ugyan, de még mindig korai azt kijelenteni, hogy Romániában a szegények (a szegénységüknek megfelelő arányban) több forráshoz jutottak, mint a gazdagok, mert igaz ugyan hogy a legszegényebb Észak-keleti régió az eredetileg neki szánt forrásoknál 21%-kal többet szerződött le, de ugyanez még inkább igaz a Központi régióra (plusz 38%), míg a többi a Központinál szegényebb régió egyelőre nem képes a neki allokált összeget sem lefedni projektekkel.

Hargita megye helyzetét külön megvizsgálva megfogalmazhatjuk, hogy a régióon belül meg kevésbé igaz a Ziarul Financiar elemzés címe (a régióon belül inkább a gazdagabb megyék kapnak többet!), Hargita megye viszont sokkal jobban szerepel forrásle hívásban, mint azt fejlettsége alapján várható lenne (a negyedik egy főre jutó GDP-vel a második legtöbb forráshoz jutott a régióon belül).

Összességében tehát a napilap cikke egy olyan nem létező összefüggést kíván igazolni, ami elvárható lenne a Regionális Operatív Programoktól, de már eleve az indulásukkor nem volt adott (nem egyértelműen a szegénység volt a szempont a

keretek meghatározásánál). Mindezek mellett pedig igazat adhatunk abban a szerzőnek, hogy ez csupán egy pillanatkép, és a szerződések megkötésétől még nagyon hosszú út vezet a projektek megvalósításán keresztül a pénzek elköltéséig és visszatérítéséig. A neheze még tehát még a legtöbb régiónak hátravan.

A gyorselemzést összeállította:

Hargita Megye Tanácsának Elemző Csoportja